

רבות	מוצאי שבת	רבות	תל אביב
21:15	20:28	19:28	תל אביב
21:19	20:31	19:26	ירושלים
21:17	20:29	19:29	חיפה

שבת שלום ומבורך!
העלון טעון גניזה

אור הפרשה

ג"ר ע"פ מוסדות אור דוד בראשות הר"ג דניאל זר שליט"א

כ"ג תמוז תשע"ח ♦ גיליון 21 ♦ פרשת פנחס

הר"ג דניאל זר שליט"א
ראש הישיבה והמוסדות

ביציאה משלמים הכל

העיקר בדור שלנו להתחזק בכל דבר שקשור לצניעות ולקדושה...

אהבת חינוך

שלושת השבועות, הם ימים בהם הלב של כולנו מחסיר פעימה מקצב החיים, עוצר בצד לרגעי התבוננות. הגלות הארוכה הנמשכת כבר קרוב אלפיים שנה, הצרות הרבות העוברות על כל יהודי ועל כולנו יחדיו, כל אלו צפים ועולים לנגד עינינו, מבקיעים אנחה כואבת ואכזבה קורעת לב. כל לב יהודי נזעק בשאלה: למה הגלות הזו כה ארוכה, כה מייסרת, כה מתמשכת? למה כבר עברו קרוב אלפיים שנה, ועדיין לא נגאלנו?

מגלה הגאון רבי יונתן אייבשיץ זצ"ל שבהחלט הגאולה היא ממש בדינו. וכיצד? אדם שחלה במחלה ל"ע, כתוצאה מאכילת מזון שהוא אלרגי אליו. שוכב החולה על מיטתו, נאנח מייסורים, גונח מכאבים, הוא חפץ מאוד בהירפא, נוטל תרופות ובולע כדורים, ועדיין הוא חולה קשות...

לפתע נגלה, כי בעודו שוכב על מיטתו ונוטל תרופותיו, אותו חולה ממשיך באכילת המזון שהוא אלרגי אליו! הוא שוכב על המיטה, מתייסר וגונח, וממשיך לנגוס בהנאה באותו אוכל שאלרגי עבורו! עתה כבר הכל ברור - כיצד יירפא החולה אם הוא ממשיך להזין עצמו במזון המזיק שהחליא אותו? כיצד ימצא מזון כשעודו מחובר למחוללי מחלתו?

הנמשל קורע לב ונוקב: הרי חז"ל גילו לנו את המניע לגלות הנוראה הזו, והוא שנאת חינוך. שנאה בין אחים - היא שהובילה לגלות הנוראה הזו, היא המזון המזיק שהביא עלינו את מחלת הגלות הכואבת והמייסרת!

מתלמידיו לנסותה לדבר עבירה והפציר בה ימים רבים עד שנתרצית וכשנודע לה חנקה עצמה וערק רבי מאיר מחמת כסופא. אדם חושב שהוא גדול ואינו נכשל, והתורה מזהירה לכל אדם ולא תתורו אחרי לבבכם ואחרי עיניכם אשר אתם זונים אחריהם. לכולם יש יצר הרע וכולם צריכים שמירה יתירה. ובדורנו היצר חזק מתמיד.

רגילים לשמוע "אל תהיה פנאט" "אל תהיה קיצוני". האמת שצריך להיות חרד וירא מדבר ד' עד הקצה האחרון. לא להוסיף על מצות ד', אך גם לא לגרוע! פינחס בן אלעזר בן אהרן הכהן, קינא לכבוד ד', והרג את זמרי וכזבי במסירות נפש, ובעבור זאת זכה לברית שלום מהקב"ה, ולהיות כהן וחי לנצח. ואמר הקב"ה למשה רבינו "פינחס בן אלעזר בן אהרן הכהן השיב את חמתי מעל בני ישראל בקנאו את קנאתי בתוכם, ולא כילתי את בני ישראל בקנאתי". **אומרת לנו התורה שהיה מן הדין ח"ו שיהיה כליון על עם ישראל! ורק בזכות קנאותה דפנחס ניצל עם ישראל משמד! מכליה!**

מבואר בחז"ל ובספרים הקדושים, שכל הצרות והאסונות באים מחמת חוסר הצניעות. היכן ירדנו?! היכן זרוקות בנות ישראל, האום אשר היה לשם ולתפארה היה לבוזה וקלון. דברים שכתוב בגמרא עליהם ש"אפילו קלה שבקלות אינה עושה כן" (גיטין דף צ) הפך להיות אצלם דבר שבשגרה!

וכמה אסונות וצרות יש, כארבע מאות הרוגים לשנה בתאונות דרכים רח"ל, וכמה בפיגועים, רק בחופש האחרון נפגעו קרוב לשש מאות ילדים מתאונות דרכים בתקופת החופש בלבד! אחד מכל שלושה חווה תאונה. ואין ספק שזה בגלל העבירה הזו של פריצות.

אישה צריכה מאד להזהר בצניעות שלה שהרי המכשיל את תבירו, הרי הוא נושא בחטאו, וכל המכשיל את הרבים נושא בחטא הרבים! הגמרא מספרת על רבי יוחנן ששמע נערה אחת שמתפלל ואומרת: רבנו של עולם בראת גן עדן ובראת גיהנם בראת צדיקים ובראת רשעים יהי רצון מלפניך שלא יכשלו בי בני אדם. ומפרש רש"י להפסיד חלקם בעולם הבא.

שנזכה להתחזק בצניעות ובקדושה והקב"ה יאמר די לצרותינו, אמן.

מתוך דרשתו השבועית של הרב דניאל זר שליט"א המתקיימת בכל יום רביעי בשעה 22:00 בישיבת אור דוד

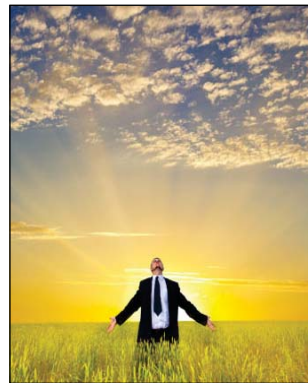
ראנו בפרשת שבוע שעבר, עם ישראל נמצא במדבר, ובלעם הרשע ניסה לקללם ולא עלתה בידו, מה עשה בלעם הרשע? יעץ למואב שיחטיאו את בני ישראל, יצאו בנות מואב והפילו את בני ישראל, ומתו עשרים וארבע אלף איש, מה שלא מתו בכל מלחמות מדינה זו מהקמתה ועד עתה! מגפה!! על העגל מתו שלושת אלפים בלבד, ועל זה - עשרים וארבע אלף איש. אמר לו בלעם הרשע לבלק, אלוקיהם של אלו שונא זימה. צריך לזכור טוב טוב - הקב"ה שונא זימה! איך אתה מתחתן בצורה שהקב"ה שונא!! וכל ההתדרדרות הזו באה בעצת הערב רב, התקשורת הארורה, שלועגת לכל דבר שבקדושה, ומאז פרוץ המדינה מדרדרת את העם לעמקי שאול פחת. **וכתוב בזה"ק שהערב רב, הם שהחטיאו את עם ישראל בצאתם ממצרים, והם שידרדו את עם ישראל קרוב לגאולה יה"ר שתבוא הגאולה בב"א.**

כיצד עמד יוסף הצדיק בפיתויים הנוראיים, לבושין שלבשה בצפרא כו', "את האלוקים אני ירא". יוסף ברח מעבירה! לא התחכם! השאיר בגדו בידה וינס ויצא החוצה. ובעבור זה, כשעמדו ישראל על שפת הים, בצאת ישראל ממצרים בית יעקב מעם לוועז הים ראה וינוס, אומרים חז"ל "מד' תהלים קיד) מה ראה? ראה ארונו של יוסף יורד לים. אמר הקב"ה, ינוס מפני הנס, שנאמר וינס ויצא החוצה. אף הים יהיה נס מפניו! הוא בורח מהעבירה אני בורח מפניו!

במגילת קהלת אומר שלמה המלך ע"ה "שמח בחור בילדותך ויטיב לבן בימי בחורותיך והלך בדרכי לבן ובמראה עיניך" - שלמה המלך אומר לאדם תאכל ותעשה מה שאתה רוצה, אך מסיים הפסוק: "ודע! כי על כל

אלה יביאך האלקים במשפט". תנס ל"סופר" תמלא עגלות, אבל דע לך כי ביציאה משלמים. גם אתה, בעולם עשה מה ש"בא לך", אבל דע כי על כל אלה יביאך האלקים במשפט. יש בורא לעולם, קל נורא עלילה על כל דיבור ומילה, נותנים דין וחשבון.

עלינו ללכת בדרכים של צדיקי הדורות, בדרכים של האבות והאמהות. לשמור על הצניעות, לשמור על הקדושה! חז"ל (רש"י ע"ז יח) מספרים על ברוריה אשתו של רבי מאיר שהיתה גדולה בתורה, פעם אחת ליגלה על שאמרו חכמים (קדושין דף פ) נשים דעתן קלות הן עלייה ואמר לה חייך סופך להודות לדבריהם וצוה לאחד

רגע חושבים
4 עמוד

פינת ההלכה
3 עמוד

פרשת השבוע
3 עמוד

סיפור לשבת
2 עמוד

התיאור המפורט, לא רק שלא הרגיע את המנהל, אלא גרם להעצמת סערת רוחו. הוא הוסיף לשבת מרותק, כשעיניו כשני מבועי תמיהה בלתי נגמרים... הגנב הוסיף ותיאר עד כמה - למרות מעשיו הנפשעים - הוא מקפיד להשאיר את הבית מסודר, הוא אף פעם לא מבהיל את האנשים, ובדרך כלל - גם לא גונב הכל ומשאיר בבית משהו עבור קניות ליום המחר... 'זה לא שאני גונב להנאתי', הסביר בפשטות, 'אני גונב לפרנסתי!' - הצטדק הגנב בטפשותו...

המנהל לא ידע את נפשו לנוכח המידע החדש, והוסיף לשבת כמאובן. כשראה הגנב כי כך פני הדברים, הוסיף וסיפר מהווי עבודתו: 'תראה, אני באמת לא גנב כזה אכזר... הנה, רק אתמול פרצתי לאיזה בית, חיפשתי בכל חור והגעתי לכל מחבוא, ולא מצאתי דבר. פתחתי את המקרר, וכשגיליתי שהוא ריק' - המשיך הגנב ובעיניו נצנצה דמעת התרגשות, 'הוצאתי מכיסי 200 שקל, והנחתי להם על השולחן, שיהיה להם למחיה!' - סיים הגנב, ומחה דמעה סוררת...

'אז אתה לא גנב!' - אורו עיני המנהל והוא קם ולחץ את ידו של הסב בחום, 'אתה פשוט צדיק!'... 'לא צדיק ולא נעליים', גיחך הסב הגנב בהלצה, 'אני גנב, וכנראה גם רשע לא קטן. בבית הזה פשוט נכמרו רחמי!'

'ההיפך הוא הנכון' - קבע המנהל ברורות, 'אתה צדיק, בבית הזה התגלתה נפש האמיתית, באותם רגעים התגלה הלב היהודי הפועם בך! רק שבצר לך בחרת אפיק פרנסה מצחין ונורא כמו גניבה... אז מעשי הגניבה שלך חמורים ונוראיים, אך בעצם - הלב היהודי שלך פועם ועוצמתי, ומדי פעם הוא פורץ וחושף מי אתה באמת!' - שב המנהל וקבע, ונפרד מהסב-הגנב-הצדיק בלחיצת יד חמה...

חלפו עברו כמה שבועות, ושוב נפגשו הסב והמנהל בחצר בית הספר בשעת בוקר מאוחרת. 'לא יפה מצידך' - צחק הסב באוזני המנהל, 'גנבת לי את הפרנסה, קלקלת לי את היכולת להתפרנס... מאז שגילית לי מי אני באמת, אינני מסוגל לגנוב! אני רוצה לצאת למלאכת הגניבות, חסר לי כסף, הגעתי כבר לעוני מחפיר, אבל כל פעם שב ומתעורר בי אותו גרש יהודי, ומחזיר אותי הביתה חסר כל...'

המנהל שמח והתרגש על השינוי המתחולל, והציע עזרה לסייע בפרנסת הסב, בדרכים כשרות וחיוניות. הוא דאג לו לפרנסה קבועה וטובה, ולאט לאט - העלה את הסב ואת המשפחה כולה על דרך המלך, בלי להתפרנס מגניבות ופשעים וכיוצא בהם...

וסיפור זה, אותו קיבלנו בעדות אישית מפי המנהל ה"ה עוזי חסון הי"ו, מאיר את אותה נקודת יהלום, החבויה בעומק לבו של כל איש ישראלי, ויהא זה הגנב הנאלח ביותר, גם בו יש ניצוץ יהודי, והוא לא כבוי, אלא רק חבוי. כמה כדאי לקלף שכבות של רוע ופשע שעוטפים את הנשמה היהודית, ולחשוף את אור היקרות הזך והמאיר שלה.

הבה נעשה הכל, כדי לגלות את אותה נקודה פנימית חבויה ונסתרת. 'כופין אותך' - במילה טובה, בחיזוק מעודד, בטיפוח איתנה על השכם - עד שכל אחד מאיתנו ואנו בעצמנו נאמר 'רוצה אני'. נכה על השכבות שהצטברו על ליבנו, ננקה את הנסיונות ובלבולי היצר העוטפים אותנו, נזדכך מכל ההתמודדויות העוברות עלינו, עד שתיחשף הקריאה הבוררת ממעמקי ליבנו: 'לעשות רצונך אלווקי חפצתי!'

לסיפורים נוספים של הרב אשר קובלסקי לצפייה ולקריאה כנסו לאתרנו: Rabenu.com

סיפור לשבת

הרב אשר קובלסקי

גנב צדיק

כיצד יכול להיות אדם שהוא גם גנב וגם צדיק...

היה זה בשעת בוקר לא מוקדמת, בחצר אחד מבתי הספר באזור השרון. מנהל בית הספר, יהודי יקר המשקיע מירב ומיטב כישוריו ויכולותיו בתלמידות בית הספר שבהנהלתו, שהה באותה עת בחצר המוסד. לפתע, שם לבו לעובדה כי אדם מבוגר מגיע לבית הספר, מביא עמו ילדה צעירה, שאיחרה ללימודים.

נורה אדומה נדלקה במוחו, אם אינו טועה - אין זו הפעם הראשונה שהתלמידה הזו מאחרת להגיע. עוד רגע קט של הרהור חולף, והוא נזכר כי המורה כבר דיווחה לו שיש בעיה עם התלמידה הזו, ומשהו בעניינה לוט בערפל. ברגע הבא, נזכר שמזה תקופה אין הוריה משלמים שכר לימוד במועד, ורק מדי פעם מגיע הסבא לבית הספר, ומשלם במזומן כמה שקלים להקטנת החוב...

דבר כזה, אינו יכול להישאר בגדר צירוף מקרים, לפחות לא אצל מנהל כה מסור ואחראי. רצף התמיהות הוביל אותו להמתין ליהודי המבוגר בחצר, עד אשר ישוב מהכנסת התלמידה לכיתה. כשיצא, ביקש המנהל לשוחח עמו ביחידות, וקרא לו לחדרו.

הוא מזג לו כוס שתיה קרה, והחל לשוחח עמו, דולה פרטים על התלמידה והרקע המשפחתי שלה. התברר, כי התלמידה הזו היא נכדתו המתגוררת אצלו בנסיבות כאובות, הילדה מגיעה מרקע משפחתי מורכב, והסבא מתקשה בהתמודדות עם גידולה.

בין הדברים, בירר המנהל בעדינות על מקור פרנסתו של הסבא, המתחזק את משפחתו ומשפחת בתו. בתחילה התחמק הסבא מלגלות את מקור פרנסתו, אך ככל שהמנהל המשיך לשאול ולברר ולחקור - החל נע באי נוחות בכסאו, ומחוויר ומסמיק חליפות. לבסוף, נשבר וסיפר מהיכן פרנסתו, לא לפני שהמנהל הבטיחו כי לא יגלה את הדבר לאיש...

'האמת היא', לחש הסב בקול שקט, 'שלנוכח מצוקתי הכספית החמורה, אני מתפרנס ממקצוע עתיק, אני פשוט גנב!'

עיני המנהל יצאו מחוריהן, הוא ידע שיש כאן 'סיפור', אבל לא שיער את גודלו... הוא נותר לשבת מופתע והמום, והסב הגנב הסביר ברוב חוצפתו: 'תראה, אני לא גנב שמפחיד את האנשים, ההיפך. אני מברר על אדם שלא נמצא בבית, אם לרגל שמחה, אם לרגל חופשה, ואם מכל סיבה אחרת. כשהבית ריק - אני פורץ פנימה בזריזות, מרוקן ארנק או שניים, מוסיף שניים שלושה תכשיטים, ובורח!'

רוצים לחוות שבת מיוחדת של פעם בחיים?

שיבת אור דוד מזמינה אתכם להצטרף

לשבת מלאה רוחניות עם הרה"ג דניאל זר ובחורי הישיבה

לפרטים נוספים חייגו

03-570-12-12

* מתאים לבחורים בגילאי 16-23

ארוחות שף כיז המלך
תפילות מרוממות
חדרים ממוזגים

פרשת השבוע

פרשת מטות דיין

פרשת בלק

פרשת פינחס פותחת במתן שכר לפינחס, הוא זוכה לקבל 'ברית שלום', המפרשים האריכו להסביר מהו ה'ברית שלום' ואיך יש כאן את השכר מידה כנגד מידה.

נתמקד בפירושו של רבינו עובדיה ספורנו שמסביר כי "ברית שלום" הכוונה שלום ממלאך המוות כענין עושה שלום במרומיו (איוב כה, ב) וזה אמנם נתייחס בפינחס שהאריך ימים הרבה מאד מכל שאר אנשי דורו עד שהיה הוא משמש במשכן שילה בזמן פלגש בגבעה שהיה בלי ספק אחרי מות יהושע ושאר הזקנים אשר האריכו ימים אחרי יהושע (שופטים ב, ז), וכל שכן אם היה בזמן יפתח שכתב למלך בני עמון בשבת בני ישראל בחשבון ובבנותיה... שלש מאות שנה (שופטים יא, כו) וכבר ספרו חז"ל (קהלת רבה

בשליחות השניה וימלא בשלימות גם את התפקיד החדש שבגללו התארכו שנות חייו. והנה פנחס שניצל את כל כוחותיו ומרצו לכבוד שמים למען ביצוע התפקיד שהועד לו מששת ימי בראשית הוא קידוש שם שמים, והשיב את חמת ה' מעל בני ישראל, פעולה שבשבילה נברא ואשר הרעידיה את כל העולמות ואחרי פעולה זו היה חשש שיצטרך לעזוב ולהתפרד מחיי העולם הזה שכן הלא כבר עשה את שלו, ושוב אין לו תפקיד בעולם הזה. לכן חס עליו הקב"ה ואמר למשה שילך ויאמר לפנחס "הנני נתן לו את בריתי שלום" מוסיף אני לו חיים, ומטיל עליו תפקיד אחר. תפקיד של כהונה תפקיד של שלום שאותו הוא צריך לבצע ולקיים בעולם, ובשביל תפקיד זה אני מוכרח להאריך לו את חייו כדי שתהיה לו האפשרות לבצע את התפקיד החדש.

לשם כך האריך לו הקב"ה את חייו ונתן לו את הכהונה, שהרי מתחילה לא היה משמש ככהן, שהרי אביו נמשח לאחר לידתו. ולבסוף גם הפך אותו מאיש עפר להיות לבסוף מלאך הברית. שכן לדברי חז"ל פנחס זה אליהו והוא מקיים את תפקידו ומשימתו כדברי האומרים שאליהו נמצא בכל ברית מילה בכל יום ויום, ומעיד לפני הקב"ה על המשך קיום הברית בין עם ישראל אליו יתברך.

הרב משה דיין שליט"א ראש הכולל "קנין הלכה" ומדריך חתנים בישיבת אור דוד

ימי צער ותוכחה וחורבן לעם ישראל לכן נמנעו לברך ברכת "שהחינו".

אולם הגאון רבי ישראל איסרלן בעל ספר "תרומת הדשן" היה נוהג לברך שהחינו בימי בין המצרים משום שאין מעבירין על המצוות, שכן מצוה הבאה לידך אל תחמיצנה.

מרחן בשולחן ערוך (סימן תקנא' סעיף יז) פסק "טוב להיזהר מלומר שהחינו בין המצרים על פרי או על מלבוש", וגם רבינו האר"י בספר שער הכוונות (דף פט' עמוד ב') כתב שצריך להיזהר ולהימנע מלאכול פרי חדש או ללבוש בגד חדש, כדי שלא יצטרך לברך עליו שהחינו, וכן הסכימו עוד הרבה אחרונים שלא לברך שהחינו בימי בין המצרים, וכן לא יאכל את הפרי החדש בשלושת השבועות בלי לברך עליו ברכת "שהחינו", ולכן הלכה ניחה את הפרי החדש את הבגד לאחר תשעה באב (והיינו עד שיעבור יום י' באב שמחמירים גם שלא לברך שהחינו, מכיוון שרובו של בית גשרף בעשירי באב), ואז יאכל את הפרי או ילבש את הבגד ויברך עליהם "שהחינו".

במה דברים אמורים, בימי החול שבבין המצרים אבל בשבתות בבין המצרים מותר מעיקר הדין לברך "שהחינו" על פרי חדש או על בגד, והטעם לכן כיון שהמנהג לא לברך שהחינו הוא מן החסידים הראשונים שהיו נמנעים מזה וזה לא אסור מדין התלמוד, וגם מרחן בשולחן ערוך לא כתב בלשון אסור אלא כתב 'טוב להיזהר', וכיוון שיש מצות עונג שבת, לכן מותר מעיקר הדין לברך ברכת "שהחינו" בימי בין המצרים, אולם יש מחמירים לא לברך "שהחינו" גם בשבתות שבימי הספירה.

חולה שאין בו סכנה רשאי לאכול פרי חדש בימי בין המצרים וכן יברך עליו שהחינו, והוא הדין לאישה מעוברת שמתאוה לפרי חדש ויש לחוש שאם תמנע עצמה מהפרי יגרם להבר נזק לאשה או לעובר, וכן קטן שאינו מבין משמעות החורבן מותר לו לאכול פרי חדש ולברך עליו שהחינו.

הרב רועי גנון כותב את מדור ההלכות באתר ההלכות נוספות נכנסו לאתרנו: Rabenu.com

פרשה י. תנחומא בחוקותי) שפינחס לא רצה ללכת אז אל יפתח להתיר נדרו. וכל שכן לדברי האומר אליהו זה פינחס והוא עדיין חי וקיים. ע"כ. והוסיף הספורנו לבאר מדוע זכה לאריכות ימים באופן מיוחד וע"ז מסביר: "כי אמנם ההפסד לא יקרה אלא בסיבת התנגדות ההפכים". פירוש: מפני שכל המחלות באות מחמת שהיסודות והכוונות אינם במיזוג הנכון. אבל פינחס שקיבל את ברכת השלום כל כוחותיו התמזגו התאזנו והשלימו אחד את השני, ממילא חי לעולם.

בספר 'אור חדש' מוסיף לבאר הרב זייע'יק שיש כאן פן נוסף בסיבת השכר שקיבל אריכות ימים, ולדיעה אחת הוא אליהו הנביא מלאך הברית. כי כאשר האדם מילא את שליחותו והוציא לפועל את כל תפקידיו אשר הוטלו עליו למלא בעולם הזה, ולא הותר אפילו קורטוב מן השליחות שלא מילא ועשה הכל לכבוד שמים, שוב אין לו מה לעשות בעולם הזה. וצריך הוא להיפטר מזה העולם ולילך לחיי העולם הבא. אלא שהקב"ה חס על אדם שכזה ומוקיר את חריצותו ונאמנותו לעבודת השם כיוון שביצע ומילא כל מה שהוטל עליו וניצל כל כוחותיו ורגשי לבו להגדיל כבוד שמים, ולכן מוסיף לו הקב"ה עוד שנות חיים כדי שיוכל למלא ולהגשים עוד תפקיד ועוד משימה. וכשם שלא מעל בשליחות הראשונה שהוטלה עליו וביצעה כהלכה חזקה עליו שגם לא ימעל

ירא שמים שיהא מיצר), ואומרים רק "תיקון רחל" בלי "תיקון לאה", ויש כאלו שמוסיפים עוד קינות כמובא בסידורים.

בשלושת השבועות אין לשמוע מנגינות ושירי קודש שמלווים בכלי נגינה, ויש להחמיר בזה אפילו לילדים קטנים שהגיעו לחינוך, אולם ברור שמוותר לשיר בפה בלא מנגינה שירים לה' יתברך, וכל שכן בשבת או בתפילה שמוותר להשמיע נעימה בתפילתו.

ריקודים ומחולות אסור לעשות בימי "בין המצרים" ואפילו שעושים בלא מנגינה. (כיוון שריקוד זה דרך שמחה, ובשלושת השבועות צריכים להתנהג במנהגי אבלות על האסונות שקראו בימי החורבן).

בסעודות מצוה מותר להביא כלי זמר ולשמוע שירים, וסעודות מצוה מיקרי סעודת של חתן וכלה (ודווקא שיש הפרדה בין הגברים לנשים בריקודים) או סעודה בשאר ימי שבעת המשתה של החתן והכלה, או ברית מילה, או סעודת בר מצוה שנערכת באותו היום שהגיעו למצוות (אולם אם מאחרים או מקדימים את סעודת הבר מצוה בכמה ימים ראוי להחמיר שלא להשמיע שירים), וכן סעודת פדיון הבן או סיום מסכת גם כן נקראות סעודת מצוה, אולם סעודת "ברית יצחק" אינה נקראת סעודת מצוה (סעודה שעושים בלילה שלפני הברית מילה וקוראים בזהר ועוד כמה דברים). אולם מנהג האשכנזים להחמיר שלא להשמיע שירים אפילו בסעודת מצוה שחלה בימי "בין המצרים".

מנהג האשכנזים שלא להסתפר בשלושת ימי בין המצרים, אולם מנהג הספרדים כדעת השולחן ערוך שכל האיסור להסתפר חל רק בשבוע שחל בו תשעה באב.

בספר חסידים (סימן תת"מ) כתב "יש מן החסידים הראשונים שלא היו אוכלים פרי חדש בין י"ז בתמוז לתשעה באב כי אמרו איך נברך עליו שהחינו וקיימנו והגיענו לזמן הזה והוא זמן פורענות", היינו כיון ששלושת השבועות בין י"ז בתמוז לתשעה באב הם

פינת ההלכה

פרשת מטות דיין

בין המצרים

שלושת השבועות שבין צום י"ז בתמוז לצום תשעה באב נקראים ימי "בין המצרים" על שם הפסוק באיכה (פרק א' פסוק ג') "גלתה יהודה מעוני... כל רודפיה השיגוה בין המצרים", וחז"ל דרשו במדרש איכה שאלו הימים שבין צום י"ז בתמוז לצום תשעה באב, שהם ימי צרות לעם ישראל שמיום י"ז בתמוז שפרצו את החומה ונכנסו לירושלים הרגו וטבחו האויבים והרסו את ירושלים וביום תשעה באב שרפו את בית המקדש, ולכן נוהגים עם ישראל מנהגי אבל וצער בכל שלושת השבועות הללו. (אף שפשט הכתוב הוא שכל הרודפים את עם ישראל הצליחו להשיג אותו בבין המצרים, רש"י מסביר שמיצר שיש גובה משני הצדדים ואין מקום לנוס וככה היה עם ישראל שלא היה לו היכן לברוח שהיה נמצא במקום צר, וחכמים דרשו מצרים מלשון צער ומיצר, שבימים אלו ארעו צרות).

בשלוש השבועות הללו יש שלושה דרגות של מנהגי אבלות, שבתחילה נוהגים קצת מנהגי אבל וצער, ואח"כ מוסיפים עליהם עוד דברים:

- מיום י"ז בתמוז עד ראש חודש אב.
- מראש חודש אב עד שבוע שחל בו תשעה באב.
- משבוע שחל בו תשעה באב עד צום תשעה באב שאז כבר נכנסים לדיני הצום עצמו.

מנהג חסידים אנשי מעשה לומר "תיקון חצות" אחרי חצות היום (חוץ ממה שאומרים תיקון חצות כל השנה שבזה כתב מרחן השולחן ערוך "ראוי לכל

וכואב. אבל התודעה שלו רגילה להתמקד רק בהיבט הפתרון בעזרת חשיבה חיובית: איך יוצאים מזה, איך גדלים מזה, איך לומדים מזה, איך מתחזקים מזה.

כדי לעבור מחשיבה פסימית (חשיבה שלילית) לחשיבה אופטימית (חשיבה חיובית) צריכים קודם לעבור תהליך גמילה. להפסיק לדבר על הבעיות שלנו. להפסיק לספר כמה קשה לנו, כמה מתעללים בנו וכמה אנחנו מסכנים. אף מילה, לאף אחד!

הדיבורים על הבעיות הם ההנאה העיקרית של הפסימי, וכדי להתחיל להיגמל אנחנו צריכים לסלק מהרגל הזה את גורם ההנאה. ובמקום לחפש קהל שישמע על הסבל שלנו, להתחיל לחשוב – מה יגרום לי להתרומם ולזנק קדימה בכל סיטואציה בחיים.

ישנו סיפור חסידי המספר על חסיד ירא שמים שנסע ברכבת ולידו ישב אדם מדוכדך שלא פסק מלגנוח על מר גורלו. שמע החסיד את שכנו גונח ונאנח, וביקש ממנו שיספר לו מה מטריד את שלוות נפשו, אך הלה המשיך להיאנח.

הפציר החסיד לשדלו בדברים והשכן סיפר: "יש לי בן יחיד ומחר הוא צריך להתייצב לבחינה לצבא הרוסי, ומי יודע, ייתכן שייאלץ להתגייס לצבא חס וחלילה ואולי יארע לו אסון".... שמע זאת החסיד וצחק בקול גדול: "שטויות והבלים! זו סיבה לדאגה?"

חשוב על כך! הלא ייתכן שאחרי הבחינה יימצא שאינו מתאים לצבא ויצא לחופשי. אם כן, מדוע לדאוג? אלא מה – חושש אתה שייגייסוהו לצבא? ומה בכך? ייתכן שלא תהיה מלחמה, ואינך צריך לדאוג כלל.

אלא מה – חושש אדוני שתהיה מלחמה? ייתכן שלבנך לא יאונה כל רע. אלא מה – ייפצע במלחמה? הרי שתי אפשרויות לפניו: אם יבריא – מה טוב ואין לך כל סיבה להיאנח. ואם לא יבריא חס וחלילה וימות, הרי שוב, למה לך לדאוג? הוא יזכה לגן עדן.

אלא מה – חס ושלום, לא יזכה לגן עדן? על זה אין טעם להיאנח. דבר עם בנך, כי בידו הדבר אם ייכנס לגן עדן או לא, בהחלט בידו הדבר. "...

ואם נרצה, בידינו הדבר האם נחיה חיי גן עדן או גיהנום. האם נקדיש את חיינו בלספר לאחרים כמה רע לנו או נראה לעצמינו כמה טוב ושפע ממלאים חיינו.

הרב יהודה שמעוני מגיד שיעור בישיבת אור דוד
Rabenu.co.il לאתרנו: הרב כנסו

אני רוצה להגמל מ...

ישנם דברים רבים שאנו רוצים להיגמל מהם. להיגמל מאכילה מיותרת ולא בריאה, להיגמל מהתנהגות לא טובה, מדיבור לא מכבד ועוד. אבל ישנו מנהג גרוע לרבים מאיתנו, שלא שמים לב אליו, אבל הוא קריטי לכל מהלך חיינו. כל כך קריטי, שאפשר להגדיר אותו שכל האושר בחיינו תלוי בו.

בכל מקום שנלך, נראה אנשים אופטימיים ופסימיים, מאושרים ומדוכאים. למה הם שונים? מה הופך את האחד למלא אנרגיה, שמחה ואושר, ואת השני לחסר מצב רוח, קודר ודיכאוני? האם מצב חשבון הבנק של כל אחד הוא קובע את רמת השמחה?! ממש לא! אולי, המצב הבריאותי, המשפחתי, החברתי הוא הגורם המשפיע? ממש ממש לא!!! בוודאי, שגורמים כאלה ואחרים יכולים להיות בעלי השפעה זמניים על מצב רוחו של האדם, וקושי בחיים יהיה לא נעים לכולם, אבל המאושר והדיכאוני יחוו את הקושי בצורה שונה לחלוטין.

האדם המאושר והאופטימי רגיל לראות את הטוב ברע, והדיכאוני והפסימי רגיל לראות מה רע בטוב. הפסימי רגיל להתמקם בתוך הבעיות שלו, כל החיים שלו מסתובבים סביב הבעיות: הוא רגיל לחשוב רק על הבעיות, הוא רגיל לחלום רק על הבעיות, הוא רגיל לדבר רק על הבעיות. רק דבר אחד הוא לא רגיל לעשות: הוא לא רגיל לחפש פתרונות. התודעה שלו רגילה להתמקד רק בהיבט הסבל: כמה זה נורא, כמה זה קשה, כמה זה כואב. והאופטימי? גם לו יש בעיות. גם חושב עליהן וחולם עליהם. גם לו קשה

איך נרשמים להיות מפיצים

מתקשרים
למוסדות אור דוד

נרשמים להיות
חלק מהמפיצים

ומקבלים את
העלון עד הבית

מעכשיו בכל שבוע זה קבוע

מעכשיו גם אתה יכול להפיץ את
העלון בבית הכנסת שלך כל שבוע

03-5701212